

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2101 /DPSG
DATA 08092011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
540/4.10.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român*”, inițiată de 10 parlamentari – Grupurile parlamentare ale PD-L, PSD, PNL (Bp. 257/2011).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român, cu modificările și completările ulterioare*, propunând colaborarea dintre Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni (DRRP) și Institutul Cultural Român (ICR) în materie de susținere a culturii naționale în comunitățile românești de pretutindeni, în condițiile *Legii nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, republicată*.

Totodată, se propune și majorarea numărului de membri ai Consiliului de conducere al Institutului Cultural Român de la 21 la 23, prin includerea unui membru desemnat de Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova și a unui membru numit de către Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării din cadrul Camerei Deputaților, la propunerea Congresului Românilor de Pretutindeni.

II. Observații

1. Potrivit art. 2 din *Legea nr. 356/2003*, ICR are ca misiune principală „*reprezentarea, promovarea și protejarea culturii și civilizației naționale în țară și în străinătate*”. Actul normativ menționat stipulează, la art. 3, obiectivele care trebuie urmărite în activitatea ICR, iar printre ele se numără „*susținerea circulației valorilor culturii și științei dinspre și înspre țară, consolidarea și amplificarea, sub diferite forme, a relațiilor cu comunitățile românești de peste hotare*”, aceste prevederi ale legii fiind îndeplinite cu consecvență de ICR prin programe specifice. Inițiativa legislativă propune însă, la **pct. 1**, ca ICR să îndeplinească obiectivul legat de relația cu comunitățile românești de peste hotare „*în condițiile Legii nr. 299/2009 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni*”, iar acesta s-ar realiza în colaborare cu DRRP.

În timp ce, potrivit art. 2 și art. 3 din *Legea nr. 356/2003*, ICR are un scop și obiective precise de susținere, promovare și protejare a culturii, artei și științei, *Legea nr. 299/2007* își propune multe alte scopuri care nu au nicio legătură cu obiectul de activitate al ICR.

Conform *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2009 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale* și, respectiv, *Hotărârii Guvernului nr. 27/2010 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, cu modificările ulterioare*, „*Departamentul pentru Românii de Pretutindeni - DRP, denumit în continuare Departamentul, se organizează și funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului, în coordonarea primului-ministru, prin preluarea activității, posturilor și personalului Departamentului pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, structură care se desființează*”. Departamentul pentru Românii de Pretutindeni „*elaborează și aplică politica în domeniul relațiilor cu românii de pretutindeni, în conformitate cu obiectivele majore privind românii de pretutindeni și cu Programul de guvernare*”.

2. Ideea de susținere a circulației valorilor culturii și științei dinspre și înspre țară, consolidarea și amplificarea, sub diferite forme, „*a relațiilor cu comunitățile românilor de pretutindeni*” nu poate fi materializată de către ICR decât în strictă conformitate cu competențele, responsabilitățile și resursele pe care le are potrivit legii sale de înființare, organizare și funcționare, respectiv *Legii nr. 356/2003*.

Eventuala modificare a art. 3 lit. b) din *Legea nr. 356/2003*, în forma propusă la **pct. 2** al inițiativei legislative, ar putea genera o situație instituțională

absurdă și, deci, irealizabilă, întrucât ICR ar trebui să genereze propriile mecanisme decizionale, administrativ-funcționale și economico-financiare, prevăzute de legea sa de organizare și funcționare, pentru realizarea tuturor celor douăsprezece obiective prevăzute, în mod expres, de art. 3 al *Legii nr. 356/2003*, în timp ce, pentru realizarea obiectivelor prevăzute de art. 3 lit. b), mecanismele și resursele ar trebui acordate în condițiile *Legii nr. 299/2007*.

3. În ceea ce privește **pct. 3** al inițiativei legislative, precizăm că, potrivit art. 8 din *Legea nr. 299/2007*, Congresul românilor de pretutindeni este o adunare anuală și nu o structură funcțională permanentă. Congresul românilor de pretutindeni alege Consiliul românilor de pretutindeni, structură cu caracter permanent.

Legea nr. 299/2007 nu dă și nici nu avea cum să dea atribuții sau responsabilități celor două structuri, deoarece o lege este aplicabilă numai pe teritoriul statului respectiv și nu poate stabili drepturi sau obligații pentru cetățenii altui stat, fie ei și de etnie română.

De asemenea, se impune precizarea că, de la apariția *Legii nr. 299/2007* și până în prezent, nu s-a reușit organizarea și desfășurarea unui Congres al românilor de pretutindeni. Este greu de imaginat că un asemenea congres ar putea fi reunit doar pentru a propune un membru în consiliul de conducere al ICR.

De altfel, textul la care ne referim conține și o contradicție în termeni, respectiv se referă la un membru numit de o comisie parlamentară, la propunerea Congresului românilor de pretutindeni. Drept urmare, manifestarea voinței colective a unei structuri asociative este sau nu aprobată de o comisie din Parlamentul unui stat, în condițiile în care cei mai mulți dintre posibii participanți la congres nu sunt cetățeni ai statului român.

Cât privește prezența unui „*membru desemnat de Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova*” în consiliul de conducere al ICR, este de observat că, printr-o lege a statului român se dau sarcini unei organizații non-guvernamentale a altui stat, alcătuită prin asociere liberă a unor cetățeni ai aceluiași stat.

Mai mult decât atât, Consiliul de conducere al ICR este un organ cu atribuții de decizie. Conform art. 7 alin. (1) din *Legea nr. 356/2003*, aceste atribuții sunt următoarele:

„a) aprobă strategia, proiectele și programele de activitate ale Institutului, atât pe plan intern, cât și pe plan extern;

b) aprobă structura organizatorică și regulamentul de organizare și funcționare ale Institutului;

c) avizează structura organizatorică și funcțiile de conducere pentru institutele culturale românești din străinătate;

d) aprobă proiectul bugetului anual de venituri și cheltuieli, pe baza fundamentării Comitetului director, precum și execuția bugetară din anul anterior;

e) aprobă raportul Comitetului director privind descărcarea de gestiune a acestuia pentru perioada analizată;

f) avizează colaborarea cu organizații interne și internaționale, precum și afilierea la organizații internaționale”.

Deciziile consiliului de conducere al ICR pot avea efecte patrimoniale. De principiu, deciziile de acest fel pot atrage răspunderea civilă. Or, datorită faptului că *Legea nr. 356/2003* nu are efect de extrateritorialitate, niște cetățeni români sau persoane cu domiciliul stabil în străinătate, ori cetățeni ai altui stat nu pot fi subiectele răspunderii, în general, și civile în speță.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului